

IN LUMINA HOTĂRIRII COMITETULUI POLITIC EXECUTIV AL C. C. AL P.C.R., A INDICAȚIILOR ȘI ORIENTĂRILOR TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

## Calitatea produselor - urmărită riguros, permanent pe întregul flux de fabricație

Recenta hotărâre a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. privind ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor prevede măsuri și acțiuni clare, ferme, menite să asigure îndeplinirea Programului adoptat de partid în acest domeniu la sfârșitul lunii noiembrie a anului trecut. Conștienți de importanța îmbunătățirii continue, sub toate aspectele, a calității produselor - condiție esențială pentru crearea unei economii moderne, de înaltă productivitate și eficiență - oamenii muncii de la întreprinderea chimică Orăștie acționează cu dăruire și responsabilitate în acest periplu extrem de vast

al producției materiale. Să dau câteva exemple.

Unitatea noastră este singura furnizoare din țară în domeniul oxizilor de fier. Până nu de mult, de ce să nu recunoaștem, mai treceam cu vederea - și noi și beneficiarii - unele carențe calitative ale produselor. Acum nu ne mai permitem așa ceva. Specialiștii noștri, în colaborare cu cadre din instituturile de specialitate au definitivat și pus în practică o tehnologie îmbunătățită de fabricare a oxizilor de fier, care asigură un înalt nivel tehnic și calitativ în procesul de realizare a feritelor. De asemenea, am ridicat mult

stacheta calității în realizarea reperelor injectate din mase plastice pentru industria auto - și în acest domeniu numărându-ne printre principalii furnizori din țară.

Eu vorbesc din punctul de vedere al controlorilor de calitate, cărora le revin răspunderi sporite în urmărirea produselor pe întregul flux de fabricație. În strânsă concurență cu conducătorii proceselor de producție, cu toți factorii răspunzători de soarta produselor ce se realizează în întreprinderea noastră, urmăm zilnic modul în care se respectă tehnologiile de fabricație și prevederile din documentele de execuție, cum sint întreținute și reglate mașinile de injecție, cum este asigurată materia primă și pregătită execuția fiecărui reper. Tot împreună intervenim oportun pentru înlăturarea e-

LUCIA COLHON,  
șefa compartimentului  
C.T.C.-laboratoare,  
I. C. Orăștie

(Continuare în pag. a 2-a)

### 15 000 tone de cărbune peste plan

Trei importante deziderate pentru minierii de la Petrița - sporirea producției de cărbune, creșterea productivității muncii și îmbunătățirea eficienței economice - se materializează cu tot mai bune rezultate. În perioada trecută de la începutul anului și până în prezent, ca urmare a organizării corespunzătoare a producției, aprovizionării ritmice cu materiale a fronturilor din subteran, utilizării la capacitate a dotării tehnice, evacuării ritmice a producției de cărbune spre suprafață, colectivele de mineri petrițeni au reușit să extragă suplimentar sarcinilor de plan 15 000 tone de cărbune. Sporul de cărbune a fost obținut pe seama creșterii randamentelor de extracție - brigăzile care utilizează metoda de exploatare cu tavan artificial de rezistență realizează 11-12 tone pe post -, și a utilizării eficiente a noilor tehnologii de lucru. În cinstea evenimentelor majore din viața poporului nostru - aniversarea a 40 de ani de la eliberarea patriei și al XIII-lea Congres al partidului - minierii de la Petrița și-au suplimentat angajamentul asumat cu încă 5 000 tone de cărbune.

### La curățatul pășunilor

Consiliul popular al comunei Cîrjiți desfășoară o amplă activitate pentru mobilizarea cetățenilor la acțiunile de curățare a pășunilor și fînecelor naturale. Un mare număr de cetățeni - printre care Gheorghe Jude, Lăscuși Ro-

tea, Miron Rotea (Culă), Nicolae Gașpar, Gheorghe Rotea (Andronică), Marioara Rotea, Maria Girjău, Valerica Rotea și mulți alții - au luat parte la fertilizarea chimică a pășunii din satul Popești.



Elevii clasei a VIII-a, îndrumați de prof. Elena David, execută lucrări în solarul construit în grădina școlii generale din Totești. Foto: AUREL ANCA

## CAMPANIA AGRICOLĂ DE PRIMĂVARĂ În I.A.S. - cuvîntul de ordine: obținerea unor producții record

• A început semănatul borceagului • Semințele sint asigurate • În toate fermele se face sortatul cartofilor • S-au format agregatele complexe de mașini • Fertilizarea în ritm susținut • Accent pe calitatea lucrărilor • Specialiștii urmăresc permanent starea terenurilor • Să fie urgentate acțiunile pe pajiștile naturale!

În cuvîntarea rostită la Consfătuirea de lucru pe problemele agriculturii din decembrie 1983, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cerut ca unitățile agricole de stat să devină exemplu de organizare și productivitate, prin producțiile pe care le obțin. Subordonind toate eforturile împlinirii acestui deziderat, lucrătorii din întreprinderile agricole de stat din județul nostru se preocupă cu răspundere pentru buna organizare și desfășurare a lu-

crărilor din campania agricolă de primăvară.

Ținînd seama de rolul hotărîtor al fertilizării asupra recoltei, pe mai mult de 2 900 ha culturi de toamnă, s-au aplicat îngrășăminte chimice, iar 630 ha, din 700 planificate, ce se vor cultiva în această primăvară, au fost fertilizate cu gunoi de grajd. Cantități mai mari de îngrășăminte organice sînt aplicate la cultura intensivă de cartofi. Concomitent, la ferma din Tirnava, a I.A.S. Mintia, s-a trecut la aplicarea amendamentelor calcaroase pentru corectarea acidității solului.

Atenție deosebită este acordată asigurării celor mai bune condiții pentru însămînțarea culturilor în această primăvară pe cele peste 3 900 hectare planificate, din care mai mult de 1 700 ha sînt repartizate culturilor furajere în ogor propriu. Urmărind îndeaproape starea terenului, pe tarlalele Complexului zootehnic din Bircea a început semănatul borceagului și se lucrează în ritm susținut la pregătirea te-

renului destinat însămînțării lucernei. Tractoriștii Ion Apostol, Nicolae Puiu, Valentin Onofrei și Ion Mureșan realizează lucrările amintite la un înalt nivel calitativ, respectînd întocmai tehnologiile stabilite. Avînd procurate semințele necesare, șefii fermelor urmăresc în permanentă starea terenurilor pentru a trece cu operativitate la semănatul trifolienei, orzoacei și sfeclei furajere.

Pentru a obține recolte sporite de pe cele 300 ha ce vor fi plantate cu cartofi, în toate fermele se lucrează la sortatul semînțelor, stabilindu-se ca tuberculii de dimensiuni mai mari să fie tăiați înainte de plantare, ceea ce va permite respectarea normelor de densitate prevăzute. De menționat că s-au procurat semințe din categorii biologice superioare.

În toate fermele sînt formate agregatele complexe de mașini, pentru economisi-

N. TIRCOB

(Continuare în pag. a 2-a)

## O dezvoltare mai puternică a sectorului zootehnic în fiecare localitate

La ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 9 martie a.c., au fost examinate rezultatele recensămîntului animalelor domestice și evoluția efectivelor de bovine în perioada 1 februarie 1983 - 1 februarie 1984.

Sub acest aspect, se poate consemna faptul că și în județul nostru efectivele de bovine deținute de unitățile agricole și gospodăriile populației au sporit la 1 februarie a.c., față de 1 februarie 1983 cu peste

10 000 bovine, 15 500 ovine, 25 000 porcine și 677 000 păsări. Ca urmare, s-au creat condiții ca și sarcinile din programul de autoconducere și autoaprovizionare teritorială să fie mai bine îndeplinite.

Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a apreciat că, deși la toate speciile s-au înregistrat creșteri importante de efective față de recensămîntul din 1983, prevederile programelor speciale în domeniul dezvoltării zooteh-

niei nu s-au îndeplinit, existînd restanțe ce trebuie recuperate, astfel încît să se asigure realizarea exemplară a obiectivelor cuprinse în Programul unic de creștere a producției agricole în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor agricole de producție și în gospodăriile țărănilor particulari. Comparativ cu prevederile planului pe anul trecut, la gospodăriile populației din comunele Rapoltu Mare, Romos, Bunilla, Cerbăl și Dobra, precum și în orașul Hateg efectivele de bovine au fost mai mici cu 30-40

(Continuare în pag. a 2-a)

### IN ZIARUL DE AZI :

- Elemente ale propagandei vizuale la C.S.V. Călan
- Cunoașteți Institutul de mine Petroșani ? Azi vă prezentăm Facultatea de mașini și instalații miniere
- Mozaic duminical.

### ACCENTE

#### DIN PROPRIE INIȚIATIVĂ...

Producția pune adesea probleme. Cine are curajul și dirigența de a le „lua în piept”, cum se zice, și a le căuta febril rezolvarea pînă la capăt, are și satisfacția reușitei, a datoriei împlinite. Acești oameni știu pentru ce trăiesc. Se pot mindri că viața este frumoasă și munca mai ușoară și pentru că ei le înțeleg rosturile așa cum se cuvine.

În atelierul SN 320 - secția mașini-unelte - de la întreprinderea mecanică Orăștie, s-a defectat un ștung de mare complexitate tehnică și înaltă productivitate. Mai erau puține zile pînă la sfârșitul lunii și realizarea planului secției era pusă sub semnul incertitudinii. Conducerea atelierului a pus doar o întrebare: „Ce facem?” Răspunsul a venit prompt, salvator, din partea șefului de echipă Iosif Borza: „Stăm pînă-i dăm de capăt și-l punem iar la lucru!”

S-au organizat în grabă, împreună cu lăcătușii Vasile Stredie și Dumitru Dinșoreanu, cu ceilalți oameni din formație, le-au venit în ajutor și electricienii și au lucrat pînă tîrziu - în noapte sau în dimineață, nici ei nu mai știu -, pînă ce marele agregat a putut primi din nou comenzi ferme pentru piese importante, de ridicat nivel tehnic și calitativ.

Oamenii au plecat acasă mulțumiți. Își făcuseră din plin datoria. În continuare, producția s-a derulat normal, atelierul și secția și-au îndeplinit planul lunar. Și aceasta pentru că niște oameni au răspuns exact la o întrebare. La o întrebare de conștință...

G. DINU



# Concretul și operativitatea se află în suferință

Intrăm pe poarta principală a Combinatului siderurgic „Victoria” Călan, unde ne întâmpină câteva elemente ale propagandei vizuale. Pe un panou este reprodus un fragment din cuvântarea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la consfătuirea pe problemele muncii organizatorice și politico-educative de la Mangalia, din august 1983. El atrage atenția asupra necesității întăririi ordinii și disciplinei în toate unitățile.

mare în care se spune că biroul executiv al consiliului oamenilor muncii a premiat fruntașii în trecerea socialistă pe anul 1983. La individual, premianții sînt Aurel Mihăescu (turnătorie 1), Vasile Meseșan (carbofluid), Lazăr Barb (furnale 1), Nicolae Gîldeanu (mecanică) și Șepinsky Anton (furnale 2). La formațiile de lucru au fost premiate cele conduse de Nicolae Pinzaru (atelierul de

## Elemente ale propagandei vizuale la C.S.V. Călan

cilindri), Nicolae Danciu (mecanică), Constantin Opriceanu (turnătorie 1). Pînă aici, totul, sau aproape totul este bine. Aceste elemente ale propagandei răspund bine exigențelor: concret, informativ, mobilizator.

Trecem la un complex de gaze de perete, diversificat în: organul de presă al comitetului de partid, gazetă care încă nici acum nu are un nume, gazeta „Tineretului și producției”, alta destinată femeilor, O.D.U.S. și Crucii roșii, alta protecției muncii ș.a.

Le urmărim pe rând. La organul de presă al comitetului de partid se află afișată situația realizării principalilor indicatori de plan pe perioada 1-20 februarie (constatare la 1 martie). Apoi, o chemare

„Muncitori, tehnicieni, ingineri! Faceți totul pentru realizarea planului la producția fizică la fiecare sortiment, creșterea productivității muncii și reducerea cheltuielilor materiale, pentru ridicarea eficienței economice, în scopul creșterii rapide a venitului național”. O chemare generată și nimic mai mult, valabilă oriunde și oricînd.

La „Tineretului și producției” concretul și operativitatea sînt în suferință și mai mare. Iată câteva exemple: „Tineri și tinere! Pănușu-vă în valoare experiența acumulată, valorificînd din plin potențialul tehnic și uman din fiecare întreprindere, acționați zi de zi, cu hotărîre și maximă eficiență, cu răspundere și inițiativă muncitorească pentru îndeplinirea integrală a planului: la producția fizică și la export, la toți indicatorii cantitativi și calitativi”. Sau: „Acționați pentru realizarea de economii la materiile prime, combustibili și energie”. Sau: „Tineri! Muncii cu energie pentru realizarea și depășirea indicatorilor planului economic în toate domeniile”.

Ne oprim aici cu exemple. De reținut că fiecare dintre aceste texte ține locul unui articol. Caracteristic: multe, foarte multe cuvinte pentru a se spune nimic.

COINEL ARMEANU

- Din nevoia de a face o mai bună rotație a culturilor - ne spune inginerul Nistor Giura Dorin, șeful fermei nr. 3 a Asociației horticole Deva - am cultivat în anul trecut o suprafață de 10 ha cu cartofi timpurii. Astfel am realizat și alte cerințe puse în fața legumicultorilor privind folosirea intensivă a pămîntului, realizînd mai multe culturi pe aceeași suprafață și obținerea unei eficiențe economice ridicate.

- Cum s-a procedat practic?

- După ce am recoltat ceapa, cultura la care terenul s-a fertilizat cu 30-40 tone gunoi de grajd la hectar, s-a făcut arătura de boză, erbicidarea și fertilizarea cu 400 kg îngrășămintă complexe la hectar. Primăvara s-a pregătît terenul, cartofii au

## MAI MULTE CULTURI DE PE ACEEAȘI SUPRAFAȚĂ

foșt puși din iarnă la preîncălzire și la plantat s-a asigurat o densitate de 55-60 mii plante la hectar. Deoarece a fost secetă, s-au făcut udări cu 600 mc apă la hectar, înțepînera culturilor s-a realizat exemplar.

- Care a fost rezultatul aplicării acestei tehnologii?

- S-au obținut, în medie, 22 tone cartofi timpurii la hectar, venitul obținut la cultura respectivă fiind de peste 70.000 lei la hectar.

- După recoltare ce a urmat?

- S-a făcut pregătirea operativă a terenului și acesta s-a cultivat cu varză de toamnă, fasole și spanac.

- Cum se procedează în acest an?

- Aplicăm aceeași tehnologie, avînd deja puși la preîncălzire 25 tone cartofi, iar terenul este fertilizat și erbicidat din anul trecut. Cînd timpul ne va permite intrăm imediat la plantat, aceasta fiind o cale sigură de realizare a unor producții record și a unor beneficii sporite.

T. DOBRICEANU

# O dezvoltare mai puternică a sectorului zootehnic în fiecare localitate

(Urmare din pag. 1)

de procente. Situații asemănătoare se constată într-o serie de localități și la specia ovine. În județul nostru sînt încă numeroase familii de țărani cooperatori și cu gospodării particulare care nu cresc bovine sau ovine. Iată, așadar, o importanță rezervă pentru a dezvolta mai puternic sectorul zootehnic în fiecare localitate, pentru a asigura o mai bună valorificare a potențialului de care dispune județul în privința creșterii efectivelor și a producției animale, a aportului la fondul de autoaprovizionare și la fondul de stat.

Pornind de la această situație, organele și organizațiile de partid, organele agricole județene și consiliile populare sînt chemate să ia măsuri hotărîte și să acționeze cu fermitate pentru a asigura realizarea sporului prevăzut în planul pe anul 1984 și întregul cincinal la toate speciile și categoriile de animale, pentru întărirea ordinii și disciplinei privind înregistrarea, circulația, vânzarea și tăierea animalelor, pentru respectarea cu strictețe a prevederilor legale. Răspunzînd cerințelor formulate de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. este necesar ca în toate unitățile agricole so-

cialiste din județul nostru și în fiecare unitate administrativ-teritorială să fie luate măsuri energice în scopul cuprinderii la reproducție a întregului efectiv de animale femele, hrînirii și îngrijirii lor corespunzătoare, asigurării cantităților de furaje stabilite pentru realizarea producțiilor planificate. În scopul creșterii în acest an cu peste 16 la sută a efectivelor de bovine și 23 la sută la ovine, cît și a producției de lapte cu 43 la sută, se impune întocmirea unor programe concrete de îmbunătățire a activității din sectorul zootehnic, care să fie dezbătute temeinic și însușite de către toți producătorii agricoli, în vederea aplicării lor în viață în cele mai bune condiții. De asemenea, în această perioadă, lăciturii satelor trebuie să fie mobilizați la lucrările de îmbunătățire a pașiișurilor naturale, să asigure folosirea cu randament ridicat a tuturor terenurilor agricole. Îndeplinind exemplar prevederile Programului județean de dezvoltare a zootehniei și ale Programului unic, producătorii agricoli din județul nostru își vor spori contribuția la îmbunătățirea aprovizionării populației cu produse agroalimentare, la progresul general economic-social al patriei noastre.

# Obținerea unor producții record

(Urmare din pag. 1)

rea combustibilului și reducerea numărului de treceri cu tractorul. Astfel, cele 46 de grape cu discuri vor lucra în agregat cu bare nivelatoare și grape cu colți, cele 10 mașini de plantat cartofi sînt echipate cu fertilizatoare, iar cu cele 23 semănători S.P.C. 6 concomitent cu semănatul se va efectua fertilizarea și erbicidarea terenului.

In ceea ce privește lucrările în horticultură, s-au făcut arături la livezi pe cele 91 de ha prevăzute, iar tăierile și stropirile sînt efectuate conform programului. La ferma de legume a I.A.S. Simeria s-au amenajat 600 mp răsadnițe, din care 300 mp s-au însemnat cu varză timpurie.

Un însemnat volum de acțiuni trebuie materializat pe pașiișurile naturale, impunîndu-se ritmuri mai bune

de lucru la curățarea de vegetație lemnoasă, fertilizări și alimentări cu apă.

Asigurînd o bună organizare și coordonare a lucrărilor de pregătire a terenului și semănat, respectarea cu strictețe a tehnologiilor stabilite pentru fiecare cultură, specialiștii și lucrătorii din fermele I.A.S. pregătesc condiții ca în acest an să se obțină recolte record la toate culturile.

# Calitatea produselor

(Urmare din pag. 1)

ventualelor deficiențe calitative care mai apar în producție.

Avînd în vedere diversitatea și complexitatea produselor din mase plastice ce se realizează la I.C. Orăștie, ca și exigențele calitative impuse de beneficiarii interni și externi - caracteristici fizice și chimice, aspect, precizie, funcționalitate etc. -, ne străduim să ne încadrăm riguros în toate aceste cerințe, să creștem continuu prestigiul unității în țară și peste hotare. Sîntem dotați cu o serie de aparate moderne de măsură și control, care ne permit să apreciem exact parametrii tehnico-calitativi ai produselor și nici un produs nuiese din fabrică dacă are vicii de calitate.

## Lamine finite pline peste plan

Luna februarie a fost o lună a succeselor în muncă și pentru harnicii laminatori de la C.S. Hunedoara. Folosind la parametri ridicați capacitățile de producție și timpul de muncă, organizînd mai bine întregul flux de laminare, ei au raportat la

sfrîșitul celei de-a doua luni a anului o producție suplimentară de aproape 2.000 tone lamine finite pline, ridicînd sporul de producție pe amîndouă lunile trecute din acest an la 9.400 tone de laminate. (Aron Cîța, corespondent).

# Cunoașteți Institutul de mine Petroșani? Azi vă prezentăm

## FACULTATEA DE MAȘINI ȘI INSTALAȚII MINIERE

În cadrul Institutului de mine din Petroșani, care de trei decenii și jumătate pregătește cadre tehnice superioare pentru industria extractivă a țării, funcționează două facultăți: de mine și de mașini și instalații miniere. Ce o săpămîntă în urmă am făcut cunoscute condițiile de studiu și pregătire a celor peste 3.100 de studenți ce se formează prin facultatea de mine. Astăzi vă prezentăm facultatea de mașini și instalații miniere.

În această facultate sînt pregătîți ingineri în profil mecanic, în specialitatea mașini și instalații miniere (cursuri de zi și serale) și subingineri în profil electric, în specialitatea electromecanică tehnologică, cursuri serale. Absolvenților facultății li se asigură o temeinică și complexă pregătire profesională, ei fiind capabili să răspundă unei diverse problematice pe linie minieră, mecanică și electrică. La cursurile de zi-ingineri, prin grupe opționale, pregătirea se aprofundează în trei direcții: construcții de utilaj

minier, acționări și automatizări pentru industria minieră și exploatarea, întreținerea și repararea echipamentelor electromecanice miniere, atît pentru exploatarea subterană cît și pentru cariere.

O atenție deosebită se acordă instruirii practice a studenților facultății. Pentru toate activitățile practice productive se desfășoară în cadrul atelierului de microproducție al facultății, în anul II - la unitățile miniere, iar în anul III - la uzine constructoare de utilaj minier din toată țara, (Petroșani, Timișoara, Satu Mare, Baia Mare etc.). În anul IV și V studenții desfășoară o practică de cercetare-proiectare, participînd la rezolvarea unor teme cuprinse în planurile de cercetare-proiectare ale celor două catedre de specialitate ale facultății sau ale institutelor de cercetare-proiectare cu profil minier (Petroșani, Satu Mare, Cluj-Napoca, Deva, Timișoara, Craiova ș.a.).

În cadrul orolor didactice numeroase activități se desfășoară pe platformele miniere din Valea

Jiului, Rovinari, Motru, în uzine constructoare de utilaje miniere și uzine de preparare.

Institutul nostru se bucură de o bază materială modernă, care asigură o bună pregătire. Activitățile aplicative se desfășoară în cele peste 30 de laboratoare, cu o dotare corespunzătoare și în continuă modernizare, în concordanță cu necesitățile impuse unei instruirii temeinice a viitorilor specialiști cu pregătire superioară.

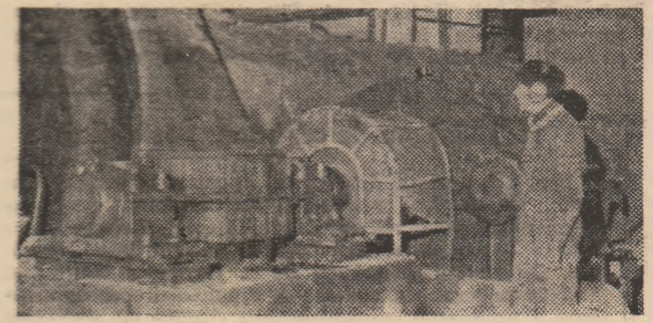
Pe tot parcursul anilor de studii viitoare cadre de specialitate se bucură de o atenție deosebită din partea conducerii de partid și de stat. Studenții beneficiază de uniforme gratuite, de un număr sporit de burse, condiții de cazare și masă, posibilități de practicare a sportului, ca și de o viață cultural-artistică menită să completeze armonios pregătirea tinerilor, să le înfrumusețeze orele libere.

Datorită pregătirii temeinice și complexe a absolvenților facultății de mașini și instalații miniere, ei sînt solicitați, la

repartizare, într-o gamă largă de domenii ale activității economice cum sînt: unități miniere de producție și de cercetare, uzine constructoare de utilaje și echipamente electrice miniere, trusturi de construcții miniere și hidrotehnice, cariere pentru materiale de construcții, întreprinderi de prospecțiuni geologice, întreprinderi de reparare a utilajului minier, institute de proiectări și altele. De asemenea, un număr însemnat de absolvenți sînt cuprinși în acțiunile de cooperare internațională. Mă simt obligat să subliniez că profesiunea de specialist minier cere ca tinerii să dispună de o bună sănătate, să fie foarte disciplinați și curajoși în același timp.

Adresez tinerilor noștri, candidații la concursul de admitere, tradiționala urare minieră - NO-ROC BUN! - și îi încredințez că sînt așteptați cu încredere și drag.

Conf. univ. dr. ing. ALEXANDRU FLOREA decanul Facultății de mașini și instalații miniere



I.M.C. Bircea. Aspect din sala mori cu bile din secția b.c.a.

DEVA: (Patric); sâmb. a f. NEDOAR. dern - Scatu - dern - dă țarna omul zăp. tu); (Arta); diu (Co); PETROȘA. pădure (E. re tempor (Unirea); lembrie); pânjen (tura); V. noștil (L. NEA; Cd. rul); ANI. Carlos și (Muncitor. Lovind (Reten. fără. GURAB. carea Vlaș. ORĂȘTIE: Rio (Patric. los (Flacă. BAI; Pira. (Casa de. TEG; Fru. (Dacia); CALAN; victorie - sa de cul. Dublu. del. ILIA; "Său. seara (Lum. Actorul și nerul).

SPEC

Hațeg. sambul folc. al Casei de. "Mureșan c. Invitat de Barbu.

VRE

Timpul p. azi, 11 mai. me în ge. cerul tempo. izolat vor c. și slab s. ploaie, lăp. re, care v. racter de av. sufla slab, intensificări. 40-60 km/or. și est. Tem. me vor fi. minus 3 și. iar cele ș. 4 și p. v. se va produ. teolog de g. Liana).



# Mosaic DUNINICAL \* Mosaic DUNINICAL

## Mari creații anonime și cunoscuți creatori hunedoreni în tehnica minieră din Evul mediu

De-a lungul secolelor creația tehnică hunedoreană din domeniul extragerii și prelucrării metalelor s-a dovedit continuată de generații succesive. Bogate tradiții, a unei valoroase moșteniri a înaintașilor. Geniul creator al locuitorilor acestor meleaguri s-a manifestat puternic încă din perioada formării și dezvoltării statelor feudale românești, găsindu-se concretizată atât în transmiterea unor mari creații anonime cât și prin afirmarea unor cunoscuți inovatori, ale căror opere au constituit puncte de plecare pentru îmbogățirea tezaurului științei și tehnicii românești.

Una dintre cele mai remarcabile realizări hunedorene este cuptorul înalt, descoperit în anul 1895, la Valea Caselor, lângă Ghețari. El datează din secolul al IX-lea și este expus la Muzeul științei din Londra. Tăiat ingenios în stâncă și căptușit parțial cu material refractar, acest veritabil monument tehnic era prevăzut cu o platformă de încălzire și un capac, iar aerul se introducea printr-o deschizătură din partea inferioară.

Printre marile realizări anonime care au luat naștere în cadrul milenarei tehnici miniere hunedorene, la loc de frunte se situează vagonetul descoperit la Brad, folosit la transportul minereului ce datează din secolul al XIV-lea. Alt vagonetul, cât și șinele pe care circula erau construite din lemn, pentru schimbarea direcției

lurgiei hunedorene a pus problema măririi capacității de producție, a volumului cuptoarelor, ceea ce a dus la realizarea unor foruri de mare tiraj. Despre priceperea metalurgilor hunedoreni, cât și despre utilizarea largă a energiei hidrolice pentru acționarea ciocanului mare de fierărie, a funcționării foalelor, vorbesc numeroase documente de la începutul secolului al XVI-lea.

În rindul cunoscuților inventatori hunedoreni trebuie amintit și maestrul topitor Zaharia Pascu, care a pus în funcțiune, la 13 iulie 1781, furnalul de la Toplița, deschizând epoca modernă a metalurgiei fierului pe meleagurile hunedorene. Aportul lui Zaharia Pascu la punerea în funcțiune a furnalului a determinat administrația domeniului Hunedoara să-l ceară să instruiască și alți muncitori pentru manevrarea acestei instalații.

La sfârșitul secolului al XVIII-lea, meșterul lemnar Muntean Urs, din Săcărimb a construit un șteamp ingenios, care putea fi pus în mișcare și cu mai puțină apă, prin aplicarea unei forțe mecanice. Tot el a inventat, în anul 1798, o eficientă mașină de spălat minereul, larg introdusă în exploatarea auriferă, care asigura o creștere a productivității muncii cu peste 200 la sută.

Creațiile tehnice amintite nu reprezintă entități individuale, însumate într-o succesiune cronologică bine definită, ci o înfinitate de contribuții anonime, integrate de-a lungul secolelor, într-o structură unitară și armonioasă ce definește geniul creator colectiv al poporului român.

Prof. IOACHIM LAZAR

### MEMORIA PĂMÎNTULUI HUNEDOREAN

de mers folosindu-se un macaz, cu ac și inimă. Vehiculul hunedorean se află expus la Muzeul comunicațiilor din Berlin și se bucură de o binemeritată celebritate, fiind menționat în numeroase cărți de specialitate.

Instalația de prelucrare care a revoluționat producția atelierelor de fierărit a fost ciocanul hidrolic, amintit în ținutul Hunedoarei încă de la începutul secolului al XVI-lea. Tot în această perioadă își face apariția și suflanta hidraulică. Dezvoltarea exploatarea minieră și a meta-

## Cîte din cele „7 minuni ale lumii“ mai există astăzi?

Între nenumăratele creații pe care omenirea le-a acumulat în milenara sa existență, nici una nu s-a păstrat în întregime, pare-se, un entuziasm unanim ca aceste capodopere arhitectonice și sculpturale ce au fost socotite, încă din vremea realizării lor, adică din antichitate, ca adevărate minuni ale lumii. Erau în număr de șapte și, se mai spune, chiar și astăzi, că nimic nu s-a mai putut compara cu ele de atunci și până astăzi. Orice creație ulterioară celor 7 minuni ale lumii antice a fost, în cel mai bun caz, doar comparată cu acestea, nicicum socotită egală lor.

Primul istoric de artă care a descris, într-o lucrare unitară, aceste înfăptuiri excepționale ale geniului uman este socotit Filon din Bizanț. În sec. II î.e.n., el a scris un tratat în limba greacă, păstrat numai într-o traducere latină tirzile sub titlul „De septem orbis miraculis”. Aici sînt enumerate următoarele monumente: piramidele din Egipt, grădinile suspendate ale Semiramidei, zidurile Babilonului, statuia lui Zeus din Olimpia, Colosul din Rhodos, templul Artemisei din Efes, mormîntul lui Mausol.

Față de acest tratat inițial, alți scriitori și istorici au propus introducerea în rîndul celor „7 minuni” și a altor creații, cum ar fi Farul din Alexandria, ori templul lui Solomon, socotind pe lista inițială zidurile Babilonului. Au existat și alte încercări de modificări ale tratatului, prin introducerea templului lui Aesclepius din Epidaur, a statuii „Athena Parthenos” a lui Fidias, a Capitoliului din Roma etc. Fapt este că, de-a lungul vremurilor, nici un istoric nu a modificat numărul — de șapte — al creațiilor socotite ca minuni ale lumii. Începînd de la Vitruviu, Strabo, Diodor din Sicilia și Pliniu cel Bătrîn, lista întocmită de Filon din Bizanț nu a suferit decît o singură modificare. În sensul introducerii farului din Alexandria în locul zidurilor Babilonului, care au fost menționate împreună cu grădinile suspendate ale Semiramidei. Aceasta a rămas structura definitivă, pînă în zilele noastre, a listei „celor 7 minuni ale lumii antice”.

Este interesant de știut cîte dintre acestea au supraviețuit pînă în zilele noastre și. mai ales, în ce stare se află ele. Prima mare minune arhitectonică a omenirii, piramida atribuită faraonului Keops, veghează și astăzi întinderea nisipurilor de la Gizeh. Acolo, faraonii din dinastia a IV-a a Egiptului au înălțat, în prima jumătate a mileniului al III-lea î.e.n., un adevărat oraș al morților, dominat de cele trei mari piramide (Keops, Kefren și Mykertnos) și de zimbetul enigmatic al Sfînzului. A doua minune arhitectonică antică sînt socotite grădinile suspendate ale Semiramidei din Babilon. Legenda și adevărul se împletesc în jurul acestora mult prea strîns pentru a mai putea fi deslușite. Cel mai mult istoric, antic și modern, atribule grădinilor lui Nabucodonosor, regele Babilonului (605-561 î.e.n.), care, dorînd să-și fie pe plac uelua dintre soțiile sale de origine persană a înălțat în inima orașului un palat minunat, în trepte. Pe terase erau plantați arbori și pomi menși să înălțare nostalgia ținuturilor natale. La scurt timp după moartea lui Nabucodonosor, în 538 î.e.n., perși cuceresc Babilonul și pradă templele, ruinîndu-le. Orașul este și mai mult distrus după 7 ani, în urma invaziei macedonene.

Templul Artemisei din Efes, a cărui realizare — potrivit lui Pliniu — a durat peste 200 de ani, a uimit lumea prin ingeniozitatea construcției sale (110+56 m), prin frumusețea picturilor și sculpturilor de pe cele 127 de coloane ale sale. Statuile care umpleau templul erau executate, în majoritate, de Praxitele. Templul a fost succesiv inundat, distrus, risipit. Din mormîntul regelui Mausol (377-355 î.e.n.) din Halicarnas, înălțat de soția sa Artemisa, nu au mai rămas decît două statui și cîteva fragmente din friza sculpturală care se păstrează la „British Museum”. Ultimele trei realizări uimitoare ale antichității — statuia lui Zeus din Olimpia, farul din Alexandria și Colosul din Rhodos — au pierit fără urmă. Le cunoaștem numai din descrierile amănunțite ale anticilor. Astfel, Colosul din Rhodos, opera sculptorului Chares, realizat din bronz între anii 292 și 280 î.e.n., s-a prăbușit după 56 de ani, în urma unui cutremur de pămînt.

### „NEBUNIE A NATURII”

Directorul Observatorului geofizic principal al Institutului meteorologic al U.R.S.S., prof. Evgheni Borisenkov, susține că anomalii meteorologice ale acestei ierni se datorează nu unor „nebunii ale naturii”, ci unor modificări ale cliimei. Savantul susține că, în urmă cu aproximativ 30 de ani, emisfera nordică a Pămîntului a intrat într-o perioadă de răcire treptată și lentă. Una dintre motivațiile aduse de savant în sprijinul acestei teorii constă în schimbarea înclinății axei Pămîntului, care are drept consecință reducerea cantității de radiații solare pe care le primește planeta noastră.

Evgheni Borisenkov nu consideră valabile teoriile privind așa-numitul „efect de seră”, care ar putea duce într-un viitor relativ apropiat la încălzirea cliimei. Ei își sprijină afirmația pe faptul că, în ultimul deceniu, emanațiile de bioxid de carbon în atmosferă au crescut cu 20 la sută, conducînd la o creștere a temperaturii medii pe Terra doar cu 0,4 grade Celsius.

### MONUMENTELE ÎN PERICOL

O serie de monumente istorice renumite din Europa occidentală sînt amenințate cu distrugerea, din cauza poluării atmosferei — se arată într-un studiu elaborat sub egida Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa. Experții apreciază că fumul industrial și cel emanat de autovehicule a avut un efect deosebit de nociv asupra unor monumente celebre în întreaga lume, cum ar fi Acropole, dia Atena, Coliseum, din Roma și catedrala din Köln. Numeroase vitralii și picturi murale — unele vechi de peste un mileniu — sînt erodate de gazele poluanți sulfuroși și acizi. Studiul avertizează că aceste opere de artă, care fac parte din patrimoniul cultural al întregii omeniri, vor dispărea, peste cîteva zeci de ani, dacă nu vor fi adoptate măsurile corespunzătoare pentru conservarea lor.

## Este oare consumul de alcool inofensiv ?

„Cu primul pahar omul bea vin, cu al doilea vinul bea vin, cu al treilea vinul îl bea pe om”. (Proverb japonez)

Din cele mai vechi timpuri oamenii au deprins obiceiul de a întrebuința diverse substanțe chimice în scopul creării unei dispoziții, al înlăturării unor stări neplăcute. Alcoolul ocupă un loc de frunte din acest punct de vedere, consumul său crescînd continuu în cursul anilor la scara întregii planete. Se înregistrează consecutiv și o creștere a numărului de îmbolnăviri și decese provocate de consumul de alcool.

Între beția simplă și al-

nea comună pentru băutură. Își schimbă foarte frecvent locul de muncă, manifestînd predilecție pentru profesiile care permit consumul de alcool. Degradarea băuturii produsă de drog duce la scăderea randamentului la locul de muncă, de unde aparitia delirului de persecuție, cu permanente plîngerii la adresa serviciului. Absențele sau întîrzierile de la serviciu, mai ales în zilele de luni, sînt un lucru obișnuit la alcoolici.

### SFATUL MEDICULUI

coolomanie există o largă gamă de posibilități de a bea. Efectele de moment sau în perspectivă ale consumului de alcool sînt foarte diferite de la individ la individ, în funcție de rezistența la alcool, de sistemul nervos, de starea organismului în ansamblu. Neexistînd criterii științifice pentru a putea preciza o graniță între ceea ce ar putea fi acceptat și ceea ce este periculos în materie de alcool, este destul de greu să-l determini pe un pasionat băutor să renunțe la obiceiul său, cu atît mai mult cu cît alcoolul este considerat un „liant social”. În fapt, experții în materie consideră alcoolul un drog, dar un „drog domestic”, acceptat cu ușurință, fără a produce reacția pe o care o produc drogurile clasice.

„Stigmatul” alcoolului este mai mult decît evident în fiecare situație. Neînțelegerile în familie duc la permanente scandaluri și la divorț, precum și la apariția unor suferințe psihice. Alcoolul își evită vechii prieteni dacă aceștia nu sînt băutori, stobilește noi prietenii bazate pe pasiu-

Aspectul alcoolicului este inconfundabil: față polidă, puhavă uneori, cu dilatarea și ale vaselor de singe, aspect de îmbătrînire prematură, mers greoi, tremurături fine ale membrului, miros permanent de alcool, care se încearcă a se masca prin parfumare exagerată, urme de lovituri provocate de căderi, urmele arsurilor produse de țigară la degete și torace, tuse chinuitoare (se asociază de regulă și fumatul). Există tendința de a consuma cantități exagerate de tranchilizante și somnifere. Apar frecvent amnezii care dezorganizează întreaga activitate a alcoolicului, această tendință să fie cunoscut ca un individ care nu-și respectă cuvîntul. Foarte caracteristică este prezența sentimentului vinovăției de unde, uneori, manifestări de politețe exagerată. Nu se recunoaște consumul de alcool, se respinge violent ideea. Mai presus de toate efectul dramatic al alcoolului se face simțit asupra organelor cu importanță vitală, suferințe din cele mai cumplite adăugîndu-se în timp. (Va urma).

Dr. CORNEL STOICA

### GRAFIC. PLAN



### TRAGE GREU... Desen de CONSTANTIN GAVRILA

### FURT CU AJUTORUL ORDINATORULUI

15 miliarde de mărci vest-germane pe an, acesta este — potrivit agenției Associated Press — totalul escrocheriilor făcute cu ajutorul ordinarilor în R.F.G. Funcționari puțin delicatși se servesc de „creierile” electronice pentru a-și căptuși buzunarele cu sume considerabile. Astfel, funcționarii unei mari bănci vest-germane calcuiau dobînzile „neglijînd” măruntșul — adică pfenningii — pe care îl treceau... în contul personal. El a subtilizat, astfel, aproape o jumătate de milion de mărci vest-germane, timp de doi ani.

Tot cu ajutorul ordinarilor, un alt „inventiv” a reușit să pună mina pe 5 milioane de mărci vest-germane. Dintr-o singură „lovitură” și enumerarea cazurilor ar putea continua... Recenta conferință, ținută la München, a experților în materie de delict „electronice” nu a dus lipsă de subiecte...

### SURPRIZA

Un tată își dăscălește fiica: — Trebuie să fii mai serioasă, fata mea. Ce-ai să te faci când vei avea un copil? — Dar și am unul, tată...

## LUMINĂ

ORIZONTAL : 1) Izvor de lumină — Luminează-n noapte; 2) Compozitor român (1897-1978, Sandu), autorul poemului simfonic „Lumina care a biruit” — „Partid, lumina tineretii”; se intitulează corul acestui compozitor (Iovan); 3) Trib mărghinaș ! — Scurtă vizită — Centru de informații !; 4) „Lumina...”, roman al scriitorului englez E. Cronin (nom.) — În sfîrșit, lumină !; 5) Sprijin amical — Posesorul unei lămpi fermecate; 6) Locul în care ai văzut lumina zilei — „Noi din ape am strîns lumină”, de Vasile Timiș; 7) Poet hunedorean, autor al volumului de versuri „La lumina miinilor” (Eugen) — Oază în Kuwait — Insulă pe coasta Spaniei; 8) Luminată — Stau lângă o mare !; 9) Brăzdat — Îi aparține melodia de muzică ușoară „Fluturi de lumină” (Temistocle); 10) Prinde capul bandei — Iese la lumină ca uleul deasupra apei; 11) Impedică vizibilitatea — Luminoase.

VERTICAL : 1) Lumina minții — Cel voltaic emite o lumină albă strălucitoare; 2) Luminos (fig.) — Localitate în Spania — Inimă de poet !; 3) Sibiu în circulația auto — Lumina produsă de soare, lună și stele; 4) Lumină roșie-portocalie, cu care soarele luminează orizontul, înainte de a răsări — Vorbit de bine; 5) Comune la far și felinar ! — Casa bagajelor; 6) Substanță care combatte coroziunea metalelor fieroase — Poet român (1905-1977, Ștefan), autor al textului pentru corul „Republică, lumină vie”, de Sabin Drăgoi; 7) Vechi titlu — Ochi în ochi — Dolina Capotă; 8) Pasăre cîntătoare — Face prezentările; 9) Flacără incipientă ! — Ultimul cuvînt — Orna ment arhitectural; 10) Împreună cu lumina, apa și căldura constituia cele patru elemente în filozofia materialistă antică — Arbust rășinos cu frunzele întotdeauna verzi; 11) Fizician și chimist indian (1888-1970), laureat al Premiului Nobel pe anul 1930, pentru descoperirea fenomenului de „difuzie combinată a luminii” — Simbolul luminii. Dicționar : ATN, ONS, TAVE.

### PETRU PARDĂU Cercul rebus „Dacia” Hunedoara

### DEZLEGAREA CAREULUI APARUT ÎN ZIARUL NR. 8184 :

1) SCĂRLĂTESCU; 2) POPA — CIRJAN; 3) ALEXI — NO — UG; 4) TIL — VO — DEDA; 5) AN — OARDA — ER; 6) R — MIREA — ELE; 7) EMINESCU — LT; 8) LATA — C — LUAT; 9) URR — HUBIC — I; 10) IERI — ATÎT; 11) ANASTASESCU.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

### MAT ÎN 2 MUTĂRI

Controlul poziției. Alb : Re5, Dh2, Th3. Negru : Rg5, Nh6, ph6. SOLUȚIA PROBLEMEI DIN ZIARUL NR. 8178

1. Re4 — f3 ! Rd6 — d5

2. Dg4 — d1 mat.

1. . . . Rd6 — d7

2. Rf5 — e5 mat.



# 24 DE ORE PE GLOB

## Acțiuni pentru pace și dezarmare

**DELHI 10 (Agerpres).** — Conferința națională împotriva pericolului unei catastrofe termonucleare, desfășurată în prezența a peste 3 000 de delegați reprezentând părți largi ale populației din India, angajate în lupta pentru pace, destindere internațională și dezarmare, și-a încheiat lucrările. În cadrul dezbaterilor a fost relevată necesitatea stringentă a adoptării de măsuri în direcția continuării procesului de destindere, intensificării luptei împotriva escaladării cursei înarmărilor, și în primul rând a celor nucleare, consolidării păcii în întreaga lume.

**TOKIO 10 (Agerpres).** — În Japonia continuă acțiunile de protest ale opiniei publice împotriva planurilor de a transforma teritoriul țării într-un arsenal nuclear american. Sub deviza „Nu rachetelor „Tomahawk” pe teritoriul nipon”, în orașul Aomori a avut loc o mare demonstrație de protest împotriva planurilor anunțate de S.U.A. de a dota, începând de la 1 iunie,

navel flotei a VII-a americane cu rachete „Tomahawk”. Manifestații antirăzboinice au avut loc, de asemenea, într-o serie de orașe și regiuni unde sînt amplasate obiective militare americane.

**HELSINKI 10 (Agerpres).** — În cursul unei conferințe a Organizației partizanilor păcii din Finlanda, care s-a desfășurat la Turku, s-a subliniat necesitatea interzicerii amplasării de arme nucleare în Europa și retragerii celor deja instalate. Participanții la conferință au relevat importanța activizării eforturilor în direcția creării unor zone denuclearizate în nordul Europei.

**CIUDAD DE MEXICO 10 (Agerpres).** — Comisia permanentă a Congresului mexican și-a exprimat sprijinul față de propunerea privind formarea unui front împotriva războiului nuclear, făcută de Alfonso Garcia Robles, laureat al premiului Nobel pentru pace, în cadrul lucrărilor Comisiei pentru dezarmare de la Geneva.

## Șomajul în continuă creștere

**BONN 10 (Agerpres).** — Potrivit cifrelor oficiale date publicității la Bonn, la sfârșitul lunii februarie numărul șomerilor din R.F. Germania depășea 2,5 milioane, ceea ce reprezintă 10,2 la sută din totalul populației active a acestei țări, informează agenția Associated Press.

**OTTAWA 10 (Agerpres).** — Rata șomajului a crescut în Canada, luna trecută, ajungând la 11,3 la sută din forța de muncă activă, relevă o statistică guvernamentală, publicată la Ottawa. În februarie, în această țară existau, în cifre absolute, 1 476 000 șomeri.

**WASHINGTON 10 (Agerpres).** — Numărul șomerilor din Statele Unite a continuat să se mențină

ridicat în februarie, cifrindu-se la 8,8 milioane de oameni, dezastru o statistică publicată de Ministerul american al Muncii. Potrivit estimărilor guvernului, rata șomajului era, luna trecută, de 7,8 la sută din totalul forței de muncă al S.U.A.

**REYKJAVIK 10 (Agerpres).** — În Islanda continuă să crească numărul șomerilor. Astfel, 2 la sută din totalul forței de muncă islandeze șomează și, potrivit prognozelor date recent publicității, nu se întrevide o redresare a situației. Totodată, în cursul anului trecut s-a înregistrat o creștere a preferințelor de 71 la sută, în timp ce salariile au crescut numai cu 49 la sută.

**BUDAPESTA.** — După cum informează agenția MTI, în cadrul convorbirii care a avut loc la Budapesta între Janos Kadar, prim-secretar al C.C. al P.M.S.U., și Rainer Barzel, președintele Bundestagului R.F. Germania, aflat în vizită în R.P. Ungară în fruntea unei delegații parlamentare, au fost abordate probleme ale situației internaționale, relevându-se importanța dialogului între state cu orientări sociale diferite.

**VIENA.** — Comitetul de supraveghere al O.P.E.C. a recomandat țărilor membre să mențină nivelul producției de țigări la 17,5 milioane barili zilnic, la prețul de referință de 29 dolari barilul, a declarat Mani Said Al Oteiba, președintele comitetului, anunțând agențiile Reuter și France Presse.

**BONN.** — Prețurile cu amănuntul au crescut în

luna februarie în Republica Federală Germania cu 3,1 la sută în raport cu aceeași perioadă a anului trecut, relevă un comunicat al Oficiului federal de statistică dat publicității la Wiesbaden, citat de agenția Associated Press.

**LONDRA.** — Costul eliberării rețetelor, precum

**telex - telex**

și al altor servicii medicale de stat va fi majorat, în Marea Britanie, începând din aprilie.

Plata pentru eliberarea rețetelor va fi sporită cu 20 la sută, iar cea pentru tratament în spital — cu circa 9 la sută.

**WASHINGTON.** — Un viscol extrem de puternic s-a abătut, vineri, asupra zonelor din nord-estul S.U.A., provocând grave perturbații în transporturile rutiere și feroviare și determinând închiderea temporară a aeroporturilor, relatează agenția Associated Press. Potrivit unui prim

## DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

**SOFIA.** — În cadrul Combinatului chimic din Ruse a început producția unui detergent pentru spălarea suprafețelor cimentate, realizat din reziduuri industriale. Produsul are nu numai calitatea de a fi foarte eficient și ieftin, ci este și biodegradabil. De asemenea, la uzinele chimice din Vrața s-a pus la punct realizarea unor materii prime pentru industria farmaceutică obținute din produse rezultate din prelucrarea gazelor și care, în trecut, se pierdeau în atmosferă. În același timp, nu mai este nevoie nici de importul utilajelor necesare pentru producerea materiilor prime respective.

**BELGRAD.** — În Iugoslavia a fost pescuită, în anul 1983, o cantitate totală de 53 237 tone de pește oceanic, crabi și alte viețuitoare marine comestibile, ceea ce reprezintă cu 31 la sută mai mult decît în anul precedent. Agenția Tanug menționează că recolta unităților de pescuit a fost anul trecut deosebit de bună în zona nordică a Mării Adriatice, unde s-a obținut o cantitate de produse acvatice cu 45 la sută superioară celei din 1982.

**BERLIN.** — În următorii câțiva ani, trenurile

căii ferate urbane din Berlin vor fi dotate cu microprocesoare, care vor stabili viteza optimă a garniturilor pe diferite sectoare. O experiență recentă a arătat că fiecare din aceste aparate, instalat în cabina mecanicului de tren, permite să se economisească anual 180 megawați/oră de energie electrică. Senzori speciali sînt amplasați în diferite puncte ale locomotivei și ale trenului. Ele transmit datele necesare mecanicului, iar acesta le introduce în microprocesor o dată cu traseul pe care urmează să-l parcurgă trenul.

**BEIJING.** — În R.P. Chineză sînt cuprinse în diferite forme de învățămînt aproape 200 milioane de persoane. După cum relevă o statistică a Ministerului chinez al Educației, citată de agenția China Nouă, în prezent aproximativ 11,5 milioane de copii sînt încadrați în formele preșcolare de educație, 136 milioane urmează cursurile școlilor primare, 46,3 milioane pe cele ale școlilor secundare, 1,2 milioane tineri sînt studenți la diversele institute de învățămînt superior, în timp ce 36 000 de persoane participă la cursuri post-universitare.

## Ignorind opoziția populației britanice, au început exercițiile de desfășurare a rachetelor nucleare

**LONDRA 10 (Agerpres).** — În pofida opoziției populației britanice, exprimată în numeroase manifestații, cu participarea a milioane de oameni, în Marea Britanie a avut loc primul exercițiu de desfășurare a rachetelor nucleare de croazieră americane amplasate la baza aeriană Greenham Common. Lansatoarele mobile, autopurtate, dotate cu rachete de croazieră, au părăsit teritoriul bazei pentru a face exerciții în zona înconjurătoare.

Pentru a face posibil exercițiul, amintit cu câteva luni din cauza mișcării antinucleare, poliția a înconjurat rămășițele taberei de pace de la Greenham Common, imobilizînd pe femeile care, de doi ani și jumătate, fac cu rîndul de permanentă în fața căilor de acces ale bazei.

Exercițiile, care potrivit autorităților, se vor realiza, vor duce la intensificarea în Marea Britanie a luptei pentru pace, împotriva pericolului nuclear, notează agențiile internaționale de presă.

bilanț, 17 persoane și-au pierdut viața.

**RIAD.** — Sîmbătă s-au deschis la Riad lucrările reuniunii miniștrilor afacerilor externe ai țărilor membre ale Consiliului de Cooperare al Golfului. Tema principală a dezbaterilor o constituie situația actuală din regiune.

Vorbind în ședința de deschidere, ministrul de stat pentru afaceri externe al Qatarului, șeful Ahmed Bin Seif al Thani, a subliniat necesitatea de a se pune capăt conflictului dintre Iran și Irak.

**MANAGUA.** — Guvernul nicaraguan a adresat o notă de protest secretarului de stat american, George Shultz, în care acuză Administrația S.U.A. că „încurajează acțiuni ce urmăresc perturbarea procesului de transformări democratice din Nicaragua”, informează agenția France Presse.

**ATENA.** — În cursul convorbirilor desfășurate la Atena între președintele Greciei, Constantin Karamanlis, și premierul Andreas Papandreu pe de o parte și președintele Ciprului, Spyros Kyprianou, pe de altă parte, au fost analizate problema cipriotă, precum și o serie de măsuri ce decurg din aceasta. Cele două guverne — se arată în comunicatul publicat în capitala elenă — declară că eforturile desfășurate de secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, constituie în acest moment speranța cea mai puternică pentru ajungerea la o soluție justă a problemei cipriote, întemeiată pe rezoluțiile O.N.U. Grecia și Cipru — acordă un sprijin ferm acestor eforturi.

**BRUXELLES.** — Accidentele de circulație rutieră, în țările membre ale C.E.E., se soldează anual cu peste 50 000 de morți și 1,5 milioane de răniți, relevă un raport al Comisiei Pieței comune, dat publicității la Bruxelles.

## meridiane

### ORAȘ VECHI DE PESTE 3 000 DE ANI

Ruinele fostei capitale a dinastiei Shang, prima din istoria Chinei (sec. XVI-XI î.e.n.), au fost descoperite recent de arheologii chinezi, în apropierea localității Yanshi, din provincia Henan. Săpăturile, desfășurate timp de un an, au dat la iveală urmele unui oraș de formă rectangulară, vechi de peste 3 000 de ani. Avînd laturile de 1 700/1 200 m, în interiorul lui se aflau străzi și edificii. Orașul era înconjurat de ziduri, ale căror baze au o grosime de 18 m. Descoperirea — relatează agenția China Nouă — a fost prilejuită de începerea lucrărilor de construcție a unei centrale termoelectrice, proiectată a se realiza la vest de actualul oraș Yanshi.

### EXPOZIȚIE PICASSO

La Muzeul Guggenheim din New York s-a deschis o expoziție Picasso, care prezintă 200 de lucrări din ultima perioadă a vieții marei artist — informează agenția France Presse. Picturile, desenele și schițele expuse au ca subiect deosebit de interesant războiul și pacea. Aceste opere provin din colecții publice și particulare din S.U.A., Europa și Japonia.

### VIZITATORI RARI

Vremea geroasă din această iarnă a făcut ca numeroase păsări migratoare din zona arctică și din Siberia să aleagă Japonia ca loc de iernat, spre marea bucurie a ornitologilor niponi. Multe dintre aceste păsări nu mai fuseseră văzute în Japonia de 10 ani sau, altele, chiar de câteva decenii; între acești vizitatori mai rari se numără șoimul alb, vulturul de mare codalb, o serie de pescăruși și bufnița zăpezii.

### CONSUMUL DE TUTUN

Cantitatea de tutun consumată de italieni în cursul anului trecut a fost cu 20 la sută mai mare decît cea din 1982, iar sumele cheltuite de fumători pentru achiziționarea de țigări s-au ridicat la cifra uriașă de 6,3 trilioane lire italiene (4,6 miliarde dolari).

### URME ALE EXISTENȚEI UMANE

Arheologii chinezi au descoperit într-o peșteră din județul Yaxian, din insula Hainan — una dintre zonele mai puțin cercetate pînă acum — urme ale existenței activității umane datînd din perioada de început a epocii pietrei șlefuite. Pietre cioplite, lemn carbonizat, părți de schelete — care s-au găsit în peșteră — sînt obiecte valoroase pentru oamenii de știință, furnizînd informații despre preocupările de bază ale oamenilor care au trăit în insulă cu multe mii de ani în urmă.

### BOMBE NEEXPLODATE

Încă un ecou al ultimei conflagrații mondiale a fost auzit zilele acestea în Anglia. Este vorba de detonarea de către experți militari genști a unei bombe de 250 kilograme, descoperită cu ocazia unor lucrări de dragare în docurile West Sandon din Liverpool. După cum precizează agenția Associated Press, bombe neexplodate încă, lansate în urmă cu 40 de ani de aviația hitleristă, sînt descoperite relativ frecvent pe teritoriul Marii Britanii.

### CREȘTE NUMARUL SINUCIGAȘILOR

Într-un raport publicat de Ministerul nipon al Sănătății se subliniază că, în perioada ianuarie — septembrie 1983, peste 19 000 de japonezi s-au sinucis, cu 22 la sută mai mult decît în intervalul respectiv al anului precedent. Comentînd aceste date statistice, ziarul „Asahi” subliniază că majorarea cu 5 la sută a numărului sinuciderilor în rîndul persoanelor care au depășit vîrsta de 50 ani atestă îngrijorarea lor că nu vor avea posibilitatea să-și asigure o existență demnă la bătrînețe.

### VESTIGIILE PRIMULUI PALAT LOUVRE

În curtea renumitului muzeu parizian au început săpăturile arheologice cu scopul de a descoperi vestigiile primului palat Louvre, cel de pe vremea regelor Philippe Auguste (1165-1223) și Carol al V-lea (1338-1380).

După cum s-a anunțat la Paris, planul de amenajare a Marei Louvre, aparținînd unui arhitect american, și aprobat recent de președintele Franței, Francois Mitterrand, prevede punerea în valoare a relicvelor vechiului palat, menționînd agenția France Presse.

### CEA MAI NUMEROASĂ FAMILIE

În localitatea argentiniană „Capioni s-a desfășurat intîlnirea celei mai numeroase familii din această țară. În câteva zile, populația localității s-a dublat, ajungînd la 7 000 locuitori.

În 1921, familia spaniolului Felipe Sfridero, compusă din tată, mamă și 10 copii, a traversat oceanul și s-a stabilit în Argentina. Acolo s-au mai născut încă doi copii. La rîndul lor, tinerii au urmat tradiția familiei: nici unul dintre ei n-a avut sub 10 copii. Și a treia generație le-a urmat exemplul, astfel încît, în prezent, în Argentina trăiesc aproximativ 500 de moștenitori direcți ai familiei Sfridero. La „marea intîlnire” de la Capioni au venit și rudele mai îndepărtate, astfel, că, în total, s-au adunat în oraș 3 506 Sfridero.

### OFERTA DE SERVICIU

■ Caut femeie pentru îngrijit doi copii. Deva, Gojdu, bloc O 2, sc. III, apartament 80, zilnic, orele 16-20. (4407)

### PIERDERI

■ C.A.P. Deva declară nul certificatul de înflînțare nr. 1381 a C.A.P. Archia, fiind pierdut. (4404)

■ Pierdut legitimație de serviciu, nr. 114, pe numele Rad Florica, eliberată de I.I.C. Deva. O declar. nulă. (4408)

■ Pierdut legitimație de serviciu, pe numele Ioan Băzoc, eliberată de C. S. Hunedoara. O declar. nulă. (G. 8)

■ Pierdut cîine alb cu snur roșu la gît. Deva, telefon 12173. Recompensă. (4410)

## mica publicitate

### VINZĂRI

■ Vînd apartament două camere, confort I sport. Deva, telefon 28537. (4414)

■ Vînd Dacia 1 300, Hunedoara, telefon 15204. (4400)

■ Vînd ieftin dormitor lemn masiv, obiecte de bucatărie. Deva, telefon 28054. (4406)

■ Vînd fin grădină, 1 000 kg. la adresa Păscu Traian, Crisicior, Podul Morii 7, telefon 386. (c. 2)